# EN SKOLE FOR LIVET

Årsplan 2026-2027 0. klasse
Mia Frederiksen

## 1. Pædagogisk og didaktisk grundlag

Hverdagen i 0. klasse er bygget op omkring faste rammer, tydelige rutiner og genkendelige strukturer, som hjælper eleverne med at forstå og efterleve de regler og normer, der gælder i klassen og på skolen. Undervisningen tilrettelægges med blik for, at eleverne er i begyndelsen af deres skoleliv, og at læring, leg, bevægelse, relationer og trivsel hænger tæt sammen.

### Fællesskab og trivsel

Et godt socialt klima prioriteres højt. Gennem samarbejdsaktiviteter, samtaler, lege og fælles oplevelser arbejdes der målrettet med positive relationer. Klassen ses som et fællesskab, hvor alle har et ansvar for at skabe en tryg og inkluderende sammenhæng.

- Forskellighed ses som en styrke, og alle elever skal opleve sig anerkendt for den, de er.
- Eleverne støttes i at etablere og vedligeholde sociale relationer.
- Der arbejdes med at genkende, sætte ord på og handle hensigtsmæssigt i forhold til egne og andres følelser.
- Eleverne støttes i at få øje på egne styrker og områder, hvor de har brug for hjælp og øvelse.
- Samtale, dialog og materialet Fri for mobberi indgår løbende i arbejdet med trivsel og fællesskab.

# EN SKOLE FOR LIVET

BROBY FRISKOLE

### Leg, bevægelse og variation

Eleverne i 0. klasse lærer i høj grad gennem kroppen. Derfor indgår leg og bevægelse hver dag og gerne i hver lektion. Aktiviteterne veksler mellem koncentreret arbejde, samtale, praktiske aktiviteter, bevægelse og leg. Dette understøtter både motorik, læring, motivation og mulighed for at genvinde koncentrationen.

## 2. Centrale lærings- og udviklingsmål

### Dansk og sproglig udvikling

- Udvikle sproglig opmærksomhed gennem samtale, dialog, oplæsning, fortælling og sproglege.
- Lære alfabetet og bogstavernes navn, form og lyd.
- Arbejde systematisk med fonologisk opmærksomhed, herunder rim, remser, stavelser og begyndende lydanalyse.
- Udvikle ordforråd og begrebsforståelse, herunder arbejde med synonymer og antonymer.
- Eksperimentere med børneskrivning og udvikle forståelse for sammenhængen mellem lyd og bogstav.
- Begynde at læse små lydrette ord og udvikle selvtillid som læser.
- Kunne lytte til andre og udtrykke tanker, følelser og oplevelser sprogligt.

### Matematik

- Opbygge sikkerhed i talrækken og arbejde med tal, antal og mængder.
- Øve korrekt talskrivning i talhæfte.
- Udvikle begyndende forståelse for matematiske begreber gennem konkrete materialer, samtale, leg og problemløsning.

- Anvende matematik i hverdagssituationer og bevægelsesaktiviteter.

### Social udvikling og trivsel

- Indgå i fællesskaber og samarbejde med forskellige klassekammerater.
- Sætte ord på følelser og behov og øve hensigtsmæssige handlemåder.
- Vise omsorg, respekt og hjælpsomhed over for andre.
- Opdage og værdsætte forskellighed.
- Udvikle mod på at deltage, prøve igen og bede om hjælp.

## 3. Undervisningsmaterialer

- D'dansk for børnehaveklassen
- Den første læsning
- Hop om bord i lyd og ord – legende bogstavgennemgang
- Hop om bord i Kaptajn Karlsens opgavebog
- Hop ombord i Kaptajn Karlsens skrivebog
- Hop om bord og læs let
- Den første læsning – frilæsning
- Fri for mobberi
- Kontext 0. klasse – elevbog

# EN SKOLE FOR LIVET

- Rema 0a og 0b
- Talskrivehæfte/talhæfte samt konkrete og manipulerbare materialer

## 4. Årsplan – august til juni

Årsplanen er en dynamisk ramme. Tempoet tilpasses klassens samlede udvikling og den enkelte elevs behov. Gentagelse, repetition og differentiering er en naturlig del af undervisningen.

| Periode | Dansk | Matematik | Trivsel og social udvikling | Leg, bevægelse og didaktik |
|---|---|---|---|---|
| **August** | • Skolestart, rutiner og klassens regler<br>• Samtale, fortælling og lytteøvelser<br>• Rim, remser og sproglige lege<br>• Introduktion til bogstaver og bogstavlyde<br>• Vokaler begyndes | • Tal, antal og mængder 0–10<br>• Talrækkefølge og tællestrategier<br>• Talskrivning introduceres<br>• Matematik gennem lege og bevægelse | • Klassen som fællesskab<br>• Navnelege og samarbejdslege<br>• Fri for mobberi: tryghed, venskab og fællesskab<br>• Følelser og klassens forventninger | Faste rutiner, bevægelsespauser og korte læringsaktiviteter. |

# EN SKOLE FOR LIVET

BROBY FRISKOLE

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| **September** | • 2 bogstaver pr. uge, fortsat med vokaler og konsonanter<br>• Bogstavets navn, form og lyd<br>• Rim og remser<br>• Første arbejde med forlyd<br>• Børneskrivning: bogstaver, navne og små ord | • Tal og talrækkefølge<br>• Sammenligne antal: flest/færrest, mere/mindre<br>• Talskrivning<br>• Enkle mønstre og sortering | • Venskaber og samarbejde<br>• At være en god klassekammerat<br>• At sige til og fra<br>• Fri for mobberi | Bogstavdyrelege, skrive-/tegneaktiviteter og motoriske læringslege. |
| **Oktober** | • 2 bogstaver pr. uge<br>• Lydanalyse og lydsammensætning<br>• Stavelser introduceres<br>• Børneskrivning med lydrette ord<br>• Lytte og fortælle | • Tal og mængder videreføres<br>• Opdeling af tal og begyndende regnestrategier<br>• Former og geometriske begreber<br>• Matematik i bevægelse | • Følelser: glad, ked af det, vred, bange m.fl.<br>• Konflikter og hjælpsomme handlemåder<br>• Anerkendelse af forskellighed | Efterårsaktiviteter og temaforløb kan integreres i sprog og matematik. |
| **November** | • 2 bogstaver pr. uge<br>• Bogstav-lyd- | • Tal 0–20 og talrækkefølge<br>• Antal, | • At hjælpe hinanden<br>• Empati og | Fokus på gentagelse og sikkerhed frem for tempo. |

# EN SKOLE FOR LIVET

BROBY FRISKOLE

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | sammenhæng styrkes<br>• Sammensætning af lyde til små ord<br>• Rim, stavelser og forlyd<br>• Synonymer og antonymer introduceres | sammenligning og talskrivning<br>• Mønstre, former og placering<br>• Problemløsning gennem leg | perspektivtagning<br>• Fælles ansvar for klassen<br>• Fri for mobberi | |
| **December** | • Sidste bogstaver gennemgås – alfabetet samlet inden jul<br>• Repetition af bogstavnavn, form og lyd<br>• Små lydrette ord<br>• Børneskrivning<br>• Oplæsning, fortælling og jule-/vinterord | • Repetition af tal, antal og rækkefølge<br>• Talskrivning<br>• Enkle additions-/subtraktionssituationer med konkrete materialer<br>• Matematiske julelege | • Fællesskab og traditioner<br>• At give og modtage<br>• Taknemmelighed og omsorg<br>• Evaluering af klassens trivsel | Rolige, korte forløb og fælles aktiviteter op mod juleferien. |
| **Januar** | • Repetition af hele alfabetet<br>• Fokus på | • Tal 0–20/30 efter niveau<br>• Addition og | • Nytår og nye mål<br>• Mod på læring<br>• Styrker og | Differentiering bliver tydeligere efter elevens udvikling og |

# EN SKOLE FOR LIVET

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | lydsyntese og lydanalyse<br>• Begyndende læsning af små lydrette ord<br>• Børneskrivning og skriveretning<br>• Rim, stavelser og ordforråd | subtraktion med konkrete materialer<br>• Talforståelse og talskrivning<br>• Matematiske samtaler | områder, vi øver os på<br>• Samarbejde | læseniveau. |
| **Februar** | • Læsning af korte ord og enkle sætninger<br>• Arbejde med forlyd, indlyd og udlyd<br>• Børneskrivning med lydrette ord<br>• Synonymer og antonymer<br>• Lytteforståelse og fortælling | • Tal og regnestrategier<br>• Former, mønstre og rumlig forståelse<br>• Måling: længde, højde og vægt i uformelle situationer<br>• Matematiklege | • Venskab, fællesskab og konflikthåndtering<br>• At inkludere andre<br>• Fri for mobberi | Bevægelsesaktiviteter bruges til både bogstaver, ord og tal. |
| **Marts** | • Læse lette tekster med støtte<br>• Ordkendskab og | • Talrækken og talrelationer<br>• Addition/subtraktion | • Følelser og perspektiv<br>• At løse | Forårs- og temaforløb kan bruges som fælles afsæt for dansk |

# EN SKOLE FOR LIVET

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | begreber<br>• Stavelser og sammensatte ord<br>• Børneskrivning: små beskeder og sætninger<br>• Fortælling og genfortælling | • Mønstre og logiske ræsonnementer<br>• Data og enkle registreringer | problemer sammen<br>• Ansvar og deltagelse i fællesskabet | og matematik. |
| **April** | • Fortsat begyndende læsning<br>• Læsning af korte tekster<br>• Børneskrivning og skriveforsøg<br>• Ordforråd, synonymer og antonymer<br>• Rim og lydlege som repetition | • Tal, mængder og regnestrategier<br>• Måling og sammenligning<br>• Geometri og rumlighed<br>• Problemløsning | • Forskellighed som styrke<br>• At være en god ven<br>• Konfliktløsning og hjælpsomhed<br>• Fri for mobberi | Mere selvstændige arbejdsformer introduceres gradvist. |
| **Maj** | • Læse korte, lette tekster<br>• Læseforståelse gennem samtale | • Tal og regning efter elevens niveau<br>• Hverdagsmatematik<br>• Måling, former, | • At være skoleklar og kunne indgå i nye fællesskaber | Udendørs læring og bevægelse prioriteres, når det er muligt. |

# EN SKOLE FOR LIVET

BROBY FRISKOLE

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | • Skrive ord og korte sætninger<br>• Repetition af alfabet, lyde, rim og stavelser<br>• Fortælle sammenhængende om oplevelser | mønstre og data<br>• Matematiske spil | • Selvstændighed og ansvar<br>• At genkende egen udvikling | |
| **Juni** | • Repetition og konsolidering<br>• Læsning af lette tekster<br>• Børneskrivning<br>• Fortælling, samtale og lytteaktiviteter<br>• Evaluering af årets sproglige udvikling | • Repetition af årets matematiske områder<br>• Tal, regning, former, mønstre og måling<br>• Matematiske lege og aktiviteter | • Evaluering af klassens fællesskab<br>• Afslutning og overgang<br>• Fokus på succeser og næste skridt | Året rundes af med fælles aktiviteter, leg, bevægelse og synliggørelse af elevernes udvikling. |

# EN SKOLE FOR LIVET

BROBY FRISKOLE

## 5. Progression i dansk

### Bogstavindlæring

I anden uge efter skolestart påbegyndes den systematiske bogstavindlæring. Der arbejdes som udgangspunkt med to bogstaver om ugen. Vokalerne introduceres først, hvorefter konsonanterne følger. Hvert bogstav arbejdes med gennem form, navn og lyd samt leg, bevægelse, billeder, lydlige aktiviteter og børneskrivning. Målet er, at alle bogstaver er gennemgået inden jul.

- Bogstavets form – genkende og skrive.
- Bogstavets navn – kunne benævne bogstavet.
- Bogstavets lyd – kunne identificere og anvende lyden.
- Bogstavet kobles til dyr, lyd og bevægelse gennem Hop om bord i lyd og ord.
- Bogstaverne repeteres løbende, så eleverne får et sikkert sprogligt fundament.

### Fonologisk opmærksomhed

- Rim og remser: høre og genkende ord, der rimer.
- Forlyd: identificere den første lyd i ord.
- Lydanalyse: lytte efter enkelte lyde i ord.
- Lydsyntese: sætte enkelte lyde sammen til ord.
- Stavelser: klappe, tælle og dele ord i stavelser.

### Børneskrivning og begyndende læsning

Børneskrivning anvendes som en naturlig del af den første læsning. Eleverne eksperimenterer med at omsætte lyde til bogstaver og ord og udvikler

samtidig forståelse for skriveretning. Efter bogstavgennemgangen øges fokus på at sætte lyde sammen, læse små lydrette ord og gradvist læse korte, lette tekster.

## 6. Progression i matematik

Matematikundervisningen tager udgangspunkt i Kontext 0. klasse og Rema 0a/0b. Eleverne arbejder flere gange om ugen i talhæfte, hvor de øver talskrivning, talrækkefølge og sikkerhed i tallene. Det skriftlige arbejde suppleres med konkrete materialer, spil, samtaler, problemløsning og bevægelse.

- Tal, antal og talrækkefølge.
- Talskrivning og korrekt skriveretning.
- Sammenligning af mængder og tal.
- Addition og subtraktion i konkrete og meningsfulde situationer.
- Former, mønstre og rumlig forståelse.
- Måling og sammenligning.
- Matematiske samtaler og problemløsning.

## 7. Differentiering og evaluering

Eleverne kommer med forskellige sproglige, sociale, motoriske og faglige forudsætninger. Derfor tilpasses opgaver, støtte, tempo og arbejdsformer løbende. Nogle elever vil have behov for ekstra gentagelse og konkret støtte, mens andre kan udfordres med flere lyde, ord, tekster eller mere selvstændige opgaver.

- Løbende observation af elevernes deltagelse, sprog, bogstavkendskab, lydbevidsthed og begyndende læsning.
- Observation af trivsel, relationer og deltagelse i fællesskabet.

- Små samtaler med eleverne om, hvad de kan, og hvad de øver sig på.
- Løbende tilpasning af aktiviteter og materialer.
- Dokumentation af udvikling gennem elevprodukter, læsning, børneskrivning og lærerens observationer.
- Årsplanen justeres efter klassens behov og skolens fælles mål.

## 9. Afsluttende fokus

Det overordnede mål for 0. klasse er at skabe et trygt og motiverende fundament for det videre skoleliv. Eleverne skal opleve, at de kan lære, at deres bidrag er værdifuldt, og at forskellighed er en naturlig og positiv del af fællesskabet. Gennem tydelige rammer, leg, bevægelse, sproglig opmærksomhed, matematisk nysgerrighed og relationelt arbejde skabes en skolehverdag, der både understøtter faglig udvikling og elevernes personlige og sociale udvikling.